

[Hans Jørgen Holm]

virksomhederne tvinges over i en forceret anvendelse af avanceret teknologi. Resultatet kan så blive, at der ikke kommer flere i beskæftigelse. Resultatet heraf kan måske endda blive en lavere beskæftigelse, fordi virksomhederne presses yderligere i en situation, hvor økonomien i forvejen er stresset. Der bliver ikke økonomisk plads til at overflytte frigjort arbejdskraft til servicefunktioner. Såvel offentlige institutioner som private virksomheder bliver tvunget til at udnytte stor-driften desto mere kynisk, jo svagere økonomien er.

Jeg skal ikke gå længere ind i den teoretiske diskussion på nuværende tidspunkt, blot konstatere, at der er tale om så mange hvis'er, at virkningerne står i et meget usikkert skær.

Kun på et enkelt område synes en nedsat arbejdstid at kunne leve op til forudsætningerne, nemlig for så vidt angår deltidsbeskæftigelse. Individuelle deltidsaftaler vil netop kunne tilpasses de specielle forhold, der er gældende i det konkrete tilfælde. Det er derfor også påfaldende, at de faglige organisationer udviser så megen modvilje mod deltidsbeskæftigelse. Begge arbejdsmarkedets parter talte med store bogstaver i efteråret, da jeg udtalte mig om behovet for friere adgang til deltid. Jeg kunne blande mig udenom. Jeg skal benytte lejligheden her til at konstatere, at de to parter i de netop afsluttede overenskomstforhandlinger ikke har gjort en brik for at lette adgangen til deltidsarbejde, selv om der er et udbredt ønske herom blandt lønmodtagerne, og selv om man samtidig kan forbedre beskæftigelsen uden negative virkninger på virksomhedernes konkurrenceevne. Der er måske endog behov for en undersøgelse af, på hvilke områder lovgivningen blokerer for deltidsbeskæftigelse.

Arbejdstidsproblemer, der giver åbenlyse samfundsmæssige problemer, kan i givet fald berettiget folketinget til at gå ind med lovgivning. En generel nedsættelse af den årlige, ugentlige eller daglige arbejdstid kan næppe siges at tilhøre denne kategori. De samfundsmæssige gevinster i form af lavere ledighed er så usikre, måske endda tvivlsomme, at der heller ikke heri er tilstrækkelig begrundelse.

Venstre finder fortsat, at spørgsmålet om arbejdstid er et overenskomstanliggende. En arbejdstidsforkortelse kan gennemføres på mange måder. Her vil mange individuelle

interesser skulle vejes op mod hinanden, men ind i vurderingen bør også indgå, når engang der bliver økonomisk baggrund for at diskutere arbejdstidsnedsættelse, om den øgede velstand skal gå til mere fritid eller til serviceforbedringer. Set fra en beskæftigelsesmæssig synsvinkel er det inden for servicesektoren, vi skal finde beskæftigelse til den arbejdskraft, som ny teknologi gør arbejdsløs i den produktive sektor. Men lige nu er opgaven at få den produktive sektor til at vokse, ikke at fordele arbejdet.

Lilli Gyldenkilde (SF):

For SF er det et centralt og afgørende krav at få gennemført en nedsættelse af den daglige arbejdstid. SF betragter en nedsættelse af den daglige arbejdstid til 6 timer som et kønspolitisk krav, der vil give mulighed for en anden arbejdsdeling mellem mænd og kvinder, og det vil være medvirkende til at nedbryde det eksisterende kønsrollemønster.

SF anser også kravet om nedsat arbejdstid for et instrument til en mere ligelig fordeling af det eksisterende arbejde. Også socialt og kulturpolitisk set er det en landvinding, hvis vi får nedsat den daglige arbejdstid. SFs mål er som bekendt 6 timers arbejdsdag, men indtil dette mål er nået, er vi selvfølgelig villige til at støtte enhver løbende nedsættelse af arbejdstiden, begyndende med en 7 timers arbejdsdag.

Arbejdsløsheden er et af de største problemer, vi har over hele den vestlige verden i dag. Arbejdsløsheden i Danmark er stor, og vi har så bevægeligt et arbejdsmarked, at der går 600.000-700.000 mennesker ud i arbejdsløshed af kortere eller længere varighed hvert år. Det er det tal, som vi omregner, hvorefter vi kan sige, at vi her i Danmark nu faktisk har 300.000 fuldtidsarbejdsløse. Heraf er 100.000 ganske unge mennesker, og en stor del af samtlige arbejdsløse er kvinder. Arbejdsmarkedet er sådan indrettet, at det i meget høj grad er deltidsarbejde, kvinderne kan få. Det tager de naturligvis bl.a., fordi 40 timers arbejdsuge er for lang tid.

Den teknologiske udvikling viser os med lysende klarhed, at der ikke fremover vil blive brug for så mange i produktionen, at alle, der ønsker en fuld arbejdsdag, kan få det.

Men ét er sikkert og vist: skal den daglige arbejdstid nedsættes - og det skal den - så